M88
DON SCRÚDAITHEOIR

SCRÚDUIMHIR ☞		Iomlán na Marcanna	

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2006

GAEILGE (BONNLEIBHÉAL)

(270 MARC)

DÉARDAOIN, 8 MEITHEAMH - TRÁTHNÓNA, 1.30 GO DTÍ 4.20

STAMPA AN IONAID

1. Iomlán na n-iomlán ag deireadh gach leathanaigh.	
2. Iomlán na n-iomlán.	

DON SCRÚDAITHEOIR	
CEIST	MARC
1	
2	
3	
4	
5	
6	
CT	
IOMLÁN	
GRÁD	

ROINN I – LÉAMHTHUISCINT (150 marc)

FREAGAIR **GACH** CEIST (**1**, **2** *agus* **3**).

Ceist 1 **Meaitseáil na pictiúir leis na fógraí/comharthaí agus scríobh síos an litir cheart sa bhosca in aice leis an uimhir cheart atá sa ghreille.** **(40 marc)**

1. **Ag teastáil**
   Gluaisrothar
   Glaoigh ar Liam 089-8754671

2. Ar Iarraidh
   Madra Caorach dubh agus bán.
   Luach Saothair. 045-30103

3. - Ranganna Eitleoireachta -
   Aerphort Chiarraí
   €250 in aghaidh na huaire

4. **Ar Díol**
   Ríomhaire Glúine ar €750
   Siopa na Ríomhairí, Ceatharlach

5. **Siopa Búistéara Uí Bhroin**
   Feoil den scoth
   Ar an bpraghas is fearr

6. **Go Mall!**
   Droichead Caol
   Géill slí !

7. **Busáras.**
   Do bhusanna amháin.
   Cosc ar pháirceáil anseo

8. **Aire!**
   Ná téigh níos faide.
   Fan amach ó na hAillte

9. **Monarcha Romhat.**
   Stop ag an nGeata

10. **Coimeád an Trá Glan**
    Ná fág Bruscar ar an trá !

Uimhir	Litir
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

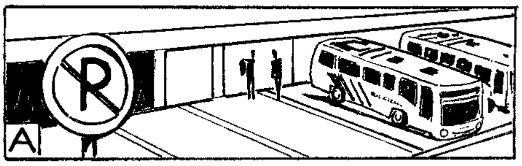
A

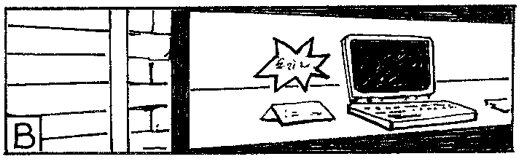
B

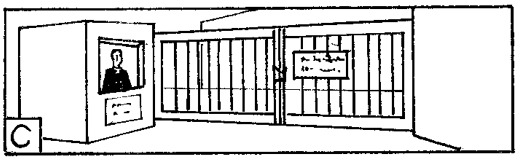
C

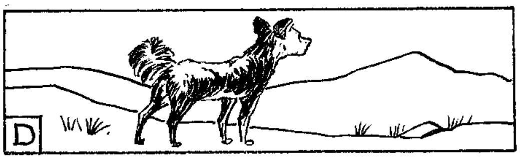
D

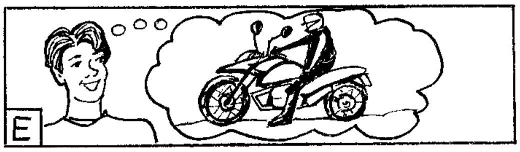
E

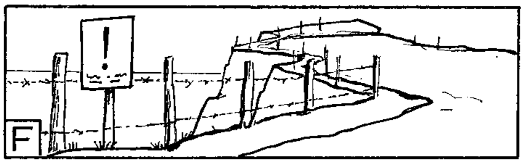
F

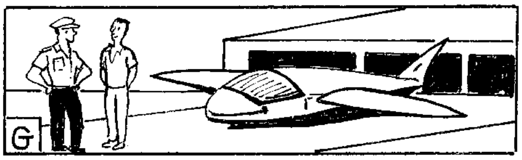
G

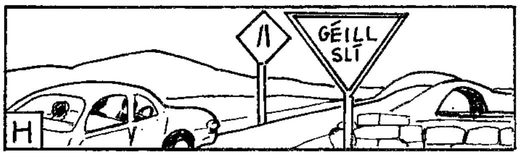

H

I

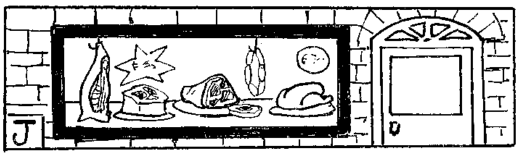
J

Ceist 2 Freagair do rogha **dhá cheann** de (a), (b), (c) anseo thíos. **(50 marc)**

(a) Léigh **an litir** atá anseo thíos agus freagair na ceisteanna ar fad atá fúithi. (25 mharc)

Bus Éireann

An Busáras
Baile Átha Cliath 1

4 Meitheamh 2006

Bríd Ní Dhuinn
Coill an Chollaigh
Contae an Chabháin

A Bhríd, a chara,

Go raibh maith agat as an bhfoirm iarrtais ar phost mar thiománaí le Bus Éireann a chuir tú chugam ar an 6ú Bealtaine. Feicim go bhfuil ceadúnas tiomána agat ó bhí tú ocht mbliana déag d'aois. D'fhág tú an scoil tar éis an Ardteist a dhéanamh sa bhliain 2003. Tá tú ag obair faoi láthair sa seomra stórais i ngaráiste i mBaile an Chabháin.

Iarrtar ort teacht chuig agallamh linn ar an 12ú Meán Fomhair, anseo sa Bhusáras ar a trí a chlog. Má éiríonn go maith leat san agallamh tosóidh tú ag traenáil mar thiománaí bus i mí Dheireadh Fómhair. Cúrsa lánaimseartha cúig seachtaine is ea é. Má bhíonn tú sásúil ar an gcúrsa beimid sásta glacadh leat mar thiománaí le Bus Éireann.

Scríobh chugam roimh an 30ú Meitheamh más mian leat teacht chuig an agallamh.

Is mise,
Seán Ó Dúill,
Oifigeach Pearsanra.

Ceisteanna:

1. Cá bhfuil Bríd Ní Dhuinn ina cónaí?

i mBaile Átha Cliath	
i gCoill an Chollaigh	
sa Bhusáras	

2. Cén dáta ar chuir Bríd a foirm iarratais sa phost?

4ú Meitheamh	
6ú Bealtaine	
12ú Meán Fómhair	

3. Cén bhliain a d'fhág Bríd an scoil?

2003	
2005	
2006	

4. Cad a bheidh ar siúl sa Bhusáras ar an 12ú Meán Fómhair?

Agallamh	
Cúrsa traenála	
Tástáil tiomána	

5. Cén post atá ag Seán Ó Dúill?

Oifigeach Eolais	
Tiománaí	
Oifigeach Pearsanra	

(b) Léigh **an bróisiúr** atá anseo thíos agus freagair na ceisteanna ar fad atá faoi. (25 mharc)

Óstán na Mara
An tOileán Mór, Co. Chorcaí

Suite i mBá Bheanntraí in iardheisceart na hÉireann atá an t-oileán is deise ar domhan ... an tOileán Mór. Tar amach ar an mbád farantóireachta agus feicfidh tú an sean agus an nua anseo. Téann na báid iascaigh amach gach lá. Tá scoil seoltóireachta againn agus tá an fharraige chiúin oiriúnach don snámh. Is féidir siúl mórthimpeall an oileáin ar an gcosán ard, nó dul amach ag bádóireacht sa bhá. Má tá saoire den scoth uait fan tamall linn ar an oileán.

Tá Óstán na Mara suite os comhair an chuain. Tá dhá sheomra dhéag ann agus áit ann do fiche duine. Tá na rátaí go maith freisin! €15 an ráta oíche nó €20 agus bricfeasta san áireamh. Cois tine san oíche bíonn ceoltóirí na háite ag seinm. Tá trí theach tábhairne againn ar an oileán agus bialann ina bhfaighfidh tú béile breá blasta, lá agus oíche.

Bain triail as! Glaoigh orainn ar 027-856473.

Ceisteanna:

1. Cén áit in Éirinn a bhfuil Bá Bheanntraí?

Oirthuaisceart	
Iardheisceart	
Iarthar	

2. Cad is féidir a dhéanamh ar an gcosán ard?

Bádóireacht	
Seoltóireacht	
Siúl	

3. Cá háit ar an oileán a bhfuil Óstán na Mara suite?

Ar an trá	
Ar an gcosán ard	
Os comhair an chuain	

4. Cé mhéad seomra atá in Óstán na Mara?

12	
15	
20	

5. Cá háit a mbíonn ceoltóirí na háite ag seinm?

Ar na báid iascaigh	
Cois tine san oíche	
Sa bhialann	

(c) Léigh an **scéal nuachta** atá anseo thíos agus freagair na ceisteanna ar fad atá faoi. (25 mharc)

Páiste ar Iarraidh

Bhí dianchuardach ar siúl trí lá ó shin ar an Trá Bhán, Co. Loch Garman. Páiste óg ceithre bliana d'aois a bhí ar iarraidh. Bhí a dheirfiúr, Aoife, ag tabhairt aire dó ar an trá nuair a bhuail sí lena beirt chairde, Deirdre agus Fíona. Bhí an páiste ag súgradh ar an ngaineamh. Thosaigh an triúr cailíní ag sú na gréine agus ní fhaca siad an páiste óg, Jeaic, ag imeacht uathu.

D'fhéach Aoife timpeall tar éis tamaill agus ní raibh Jeaic le feiceáil in aon áit. D'fhéach Aoife i measc na gcarraigeacha, chuaigh Deirdre síos an trá agus chuaigh Fíona suas an trá. Ní fhaca siad Jeaic in aon áit. Cheap siad go raibh an páiste bocht báite san uisce.

Bhailigh slua mórthimpeall agus thosaigh an cuardach arís. Tar éis uair an chloig tháinig siad ar Jeaic. Bhí an páiste óg ina chodladh go sámh faoi sheanbhád a bhí caite bunoscionn ar an trá, slán mar a n-instear é. Ceaptar go ndeachaigh sé faoin mbád ag iarraidh éalú ón teas!

Ceisteanna:

1. Cén aois a bhí ag an bpáiste a bhí ar iarraidh?

2 bhliain d'aois	
3 bliana d'aois	
4 bliana d'aois	

2. Cén t-ainm a bhí ar dheirfiúr an pháiste?

Fíona	
Aoife	
Deirdre	

3. Cén fáth nach bhfaca na cailíní Jeaic ag imeacht uathu? Bhí siad

ag snámh	
ag sú na gréine	
ag súgradh	

4. Cén áit a ndeachaigh Fíona ag cuardach?

I measc na gcarraigeacha	
Síos an trá	
Suas an trá	

5. Cén áit ar tháinig siad ar Jeaic?

San uisce	
Faoi sheanbhád	
Ar an mbóthar	

Ceist 3 Freagair do rogha **dhá cheann** de (a), (b), (c) anseo thíos. **(60 marc)**

(a) Léigh **an t-alt** atá anseo thíos agus freagair na ceisteanna ar fad atá faoi. (30 marc)

Ar Son Mhuintir na hAfraice

Rugadh Bob Geldof i nDún Laoghaire sa bhliain 1951. Bhí sé ag obair mar iriseoir popcheoil nuair a thosaigh sé ag canadh le grúpa *punk* i 1975. Bhain an grúpa sin "Na Boomtown Rats" clú agus cáil amach dóibh féin nuair a thóg Bob go Londain iad sa bhliain 1976. Bhain dhá amhrán dá gcuid uimhir a haon amach sna cairteacha. Bhí an ceirnín "I don't like Mondays" ag uimhir a haon i 32 tír.

Bá é Bob urlabhraí an ghrúpa agus ní raibh eagla riamh air labhairt amach i gcoinne rudaí nár thaitin leis. Thug sé cuairt ar an Aetóip i 1984 agus chuir an gorta ansin uafás air. Bhailigh sé amhránaithe agus grúpaí cáiliúla an domhain le chéile. Chuir siad amach ceirnín an Nollaig sin. Tháinig siad ar fad le chéile i Staid Wembley agus i dtíortha eile i mí Iúil 1985 chun "Live Aid", an cheolchoirm ba mhó riamh, a chur ar siúl ar son mhuintir na hAfraice. Bhronn Banríon Shasana ridireacht ar Bob an bhliain dar gcionn.

Cé gur bhailigh Live Aid na céadta milliún punt isteach bhí a fhios ag "Sir Bob" nár leor sin chun deireadh a chur le gorta agus bochtaineacht san Afraic. Fiche bliain tar éis Live Aid ghlaoigh Bob ar na réaltaí roc arís sa bhliain 2005. An uair seo ní ag lorg airgid a bhí siad ach ag iarraidh brú a chur ar na tíortha is saibhre ar domhan. "Cuir deireadh le Bochtaineacht" an teachtaireacht a bhí acu. Ceaptar gur fhéach cúig bhilliún duine ar fud an domhain ar an gceolchoirm "Live 8". Ní fios fós an éireoidh le Bob an uair seo.

Ceisteanna:

1. Cén bhliain a rugadh Bob Geldof?

1951	
1975	
1976	

2. Cá háit a ndeachaigh Bob sa bhliain 1984?

Dún Laoghaire	
Londain	
An Aetóip	

3. Cad a chonaic Bob san Aetóip?

Banríon Shasana	
Gorta	
Ceolchoirm	

4. Cad a bhronn Banríon Shasana ar Bob?

____

5. Cé mhéad duine ar fud an domhain a d'fhéach ar an gceolchoirm "Live 8"?

1 milliún	
5 billiún	
100 milliún	

(b) Léigh **an giota** seo a leanas agus freagair na ceisteanna ar fad atá faoi. (30 marc)

Súil Eile

Tháinig sé ar an saol seo Oíche Shamhna naoi déag nócha a sé. “Teilifís na Gaeilge” an t-ainm a bhí ar an gcainéal náisiúnta teilifíse i dtosach báire ach baisteadh TG4 air roinnt blianta ina dhiaidh sin.

Féachann beagnach ocht gcéad míle duine ar TG4 gach lá. Bíonn os cionn seacht n-uaire an chloig trí Ghaeilge sa chlársceideal gach lá. Bíonn cláir i dteangacha eile á dtaispeáint acu agus baintear úsáid as fotheidil. Is iontach go deo na cláir do pháistí a bhíonn ar TG4. Is minic a dhéantar athghuthú ar na cartúin. Cúla 4 an t-ainm atá ar chláir na bpaístí.

Tá sobalchlár dá chuid féin ag TG4 mar a bhíonn ag gach stáisiún teilifíse ar domhan. “Ros Na Rún” an t-ainm atá air. I measc na gclár eile feicfidh tú carachtair mar Neelo agus Hector. Chaith Hector cúig bliana ag taisteal ar fud na cruinne ar son TG4. Tá ardchaighdeán sna cláir ar fad a dhéantar do TG4, idir chláir cheoil, chláir faisin agus chláir faisnéise.

Ach is iad na cláir spóirt a mheallann an lucht féachana is mó. Feictear gach cinéal spóirt ar TG4. An bhliain seo caite rinne siad craoladh beo ar na cluichí leadóige in Wimbledon. Cá bhfios duit ach go mbeidh Corn an Domhain á chraoladh beo acu amach anseo!

Ceisteanna:

1. Cén bhliain a tháinig “Teilifís na Gaeilge” ar an saol?

1980	
1996	
2000	

2. Cad a dhéantar go minic leis na cartúin ar TG4?

Athchraoladh	
Athghuthú	
Fotheidil	

3. Cé a chaith cúig bliana ag taisteal ar fud na cruinne do TG4?

____

4. Cén saghas cláir é “Ros Na Rún” ar TG4?

Clár faisin	
Clár ceoil	
Sobalchlár	

5. Cén bhliain a rinne TG4 craoladh beo ó Wimbledon?

An bhliain seo caite	
Dhá bhliain ó shin	
Trí bliana ó shin	

(c) Léigh **na véarsaí** seo a leanas agus freagair na ceisteanna ar fad atá fúthu. (30 marc)

An Blascaod Mór Anois

D'imigh na daoine
Amach chun na míntíre,
Tá an Blascaod Mór ciúin anois,
Leis féin os cionn na taoide.

Is cuimhin leis páistí beaga
Ag súgradh ar an trá,
Is naomhóga ag iascaireacht
Amuigh go domhain sa bhá.

Daoine ag insint scéalta
Cois tine, mall san oíche,
Ceol á sheinnt ar veidhlín –
Ní chloisfear arís é choíche.

Ach b'fhéidir go bhfuil taibhsí
Ag insint scéil nó dhó
Cois tine ar an mBlascaod,
Faoin saol a bhí ann fadó.

(Le Máire Áine Nic Ghearailt.)

Ceisteanna:

1. Cén áit ar imigh na daoine?

Abhaile	
Chun na míntíre	
Ag iascaireacht	

2. Cad a bhíodh á dhéanamh ag na páistí beaga?

____

3. Cén áit a mbíodh na daoine ag insint scéalta?

Cois cuain	
Cois trá	
Cois tine	

4. Cén uirlis cheoil a bhíodh le cloisteáil ar an oileán?

An giotár	
An fheadóg stáin	
An veidhlín	

5. Cé atá "ag insint scéil nó dhó" **anois** ar an mBlascaod?

Seandaoine	
Taibhsí	
Páistí	

ROINN II – SCRÍOBH NA TEANGA **(120 marc)**

FREAGAIR **<u>GACH</u>** CEIST (**4**, **5** *AGUS* **6**)

Tá Ceist 4 ar na leathanaigh 10 agus 11.

Tá Ceist 5 ar na leathanaigh 12 agus 13.

Tá Ceist 6 ar na leathanaigh 14 agus 15.

Ceist 4 Freagair (a) **NÓ** (b). **(30 marc)**

(a) Féach ar na pictiúir thíos.

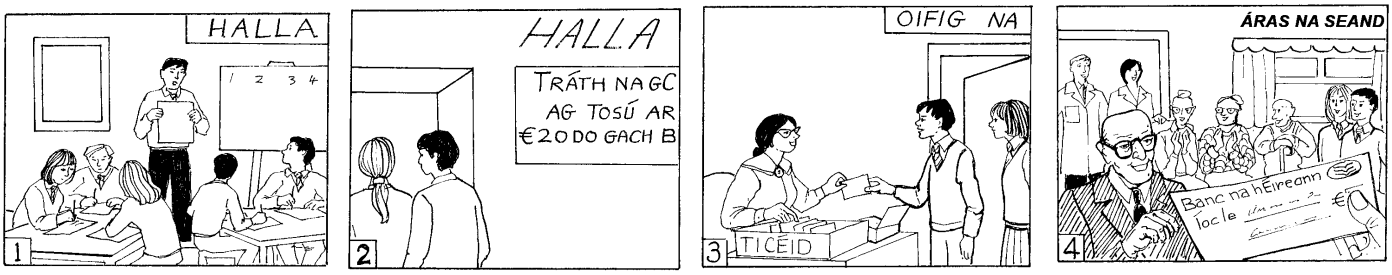

Cén rud? Cén áit?	Cén oíche? Dáta? Am? Cé mhéad Euro ar gach bord?	Cá mbeidh na ticéid ar díol?	Cad a tharlóidh don airgead?

Scríobh amach an **FÓGRA** a bhaineann leis an rud atá i gceist thuas.

FÓGRA

NÓ

(b) Féach ar na pictiúir thíos.

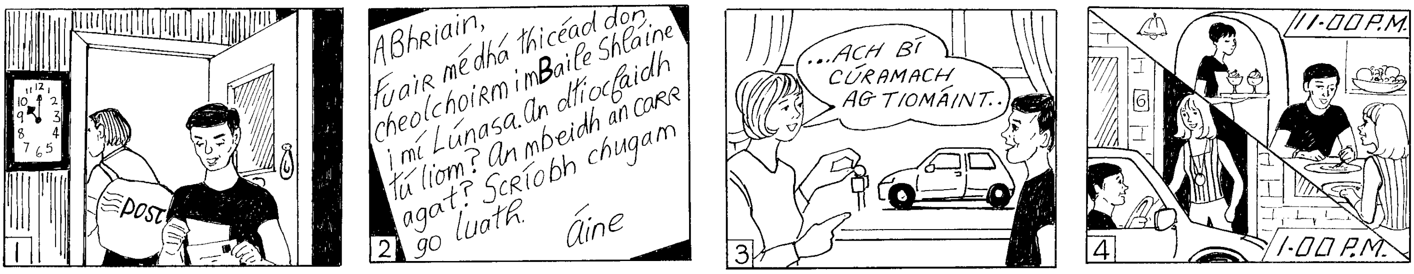

Is tusa an duine atá sna pictiúir seo. Scríobh **FREAGRA** chuig Áine ag insint di:

- Cén uair a fuair tú an cuireadh?	}	
- An raibh áthas ort é a fháil? Nó brón?	}	Pictiúr 1
- An mbeidh tú ábalta dul ann?	}	
- An dtabharfaidh do Mham an carr duit?	}	Pictiúr 3
- Cén t-am a bhuailfidh tú le hÁine?	}	
- Cad a dhéanfaidh sibh tar éis na Ceolchoirme?	}	Pictiúr 4

FREAGRA

<u>Ceist 5</u> Freagair (a) **<u>NÓ</u>** (b). **(40 marc)**

(a) Féach ar na pictiúir thíos.

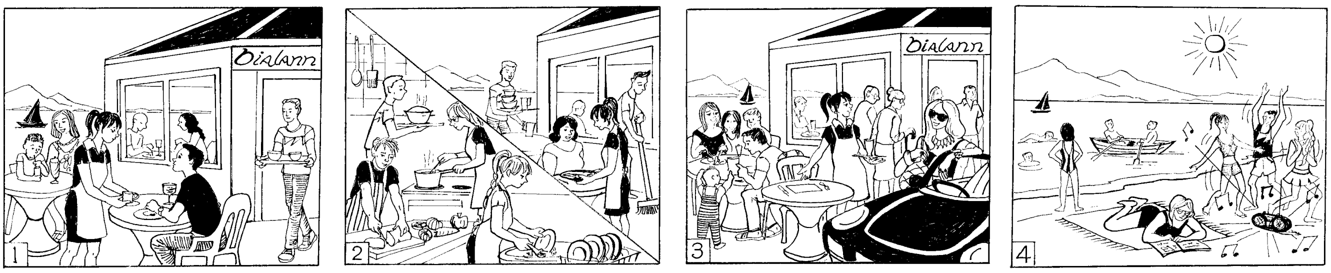

Tá tusa ag obair sa Bhialann seo an samhradh seo. Scríobh **litir** abhaile chuig do chara ag insint dó/di:

- Faoin m**bialann** agus faoi na **daoine** atá ag obair leat ann	}	Pictiúr 1
- Faoin **obair** a dhéanann tú (trí phointe ag teastáil)	}	Pictiúr 2
- Faoi na **custaiméirí** a thagann isteach sa bhialann	}	Pictiúr 3
- Faoi na rudaí a dhéanann tú nuair a bhíonn **lá saor** agat	}	Pictiúr 4

[N.B. Bíodh an leagan amach cuí ar do litir, i.e. seoladh, dáta, tús agus críoch oiriúnach.]

<u>LITIR</u>

NÓ

(b) Ba mhaith leat a bheith ag obair i Linn Snámha. Fuair tú an **Fhoirm Iarratais** seo le líonadh. Líon isteach an **Fhoirm Iarratais** atá anseo thíos.
[<u>Nóta</u>: Is tusa *Dara de Faoite* **]**

Ionad Spóirt Leitir Ceanainn

Foirm Iarratais do phost mar Mhúinteoir Snámha Cúnta

Ainm: *Dara de Faoite* Uimhir theileafóin ……………………….……

Seoladh: ……………………………………………………………………………………….

……………………………………………………………………………………………………..

Aois: …………………………………………… Dáta Breithe: ………………………………………….

Cén áit ar rugadh tú? ……………………………………………………………………………..

Cén Scrúdú Teistiméireachta atá déanta agat? ……………………………………………………………

Ainmnigh **cúig ábhar scoile** a rinne tú sa scrúdú sin : ……………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………………..

An bhfuil tú ábalta snámh? ……………………………………………………………………….

An gcaitheann tú tobac? …………………………………………………………………………………

An mbeidh tú sásta dul faoi scrúdú dochtúra? …………………… …………………………...

Cén modh taistil atá agat? ……………………………………………………………………..…

Luaigh **trí** chaitheamh aimsire atá agat ……………………………………………………………..

……………………………………………………………………………………………………

Cuir tic (✓) leis an dáta is fearr leat le haghaidh agallaimh: 27 Meitheamh ❑, 4 Iúil ❑, 11 Iúil ❑.

Scríobh **alt beag** (timpeall 40 focal) ag insint dúinn cén fáth ar mhaith leat a bheith ag obair i **Linn Snámha**.

____

____

____

____

____

____

____

Síniú *Dara de Faoite*

Dáta: ______________________

Ceist 6 Freagair (a) **NÓ** (b). **(50 marc)**

(a) Féach ar an bpictiúr thíos.

Chaith tú "Lá Cois Locha" leis an gClub Óige seachtain ó shin.
Tá tú chun **cuntas** (timpeall 90 focal) a scríobh in Iris na Scoile faoi.

Scríobh **an cuntas** sin (timpeall 90 focal) sa spás atá faoin bpictiúr.

LÁ COIS LOCHA LEIS AN gCLUB ÓIGE

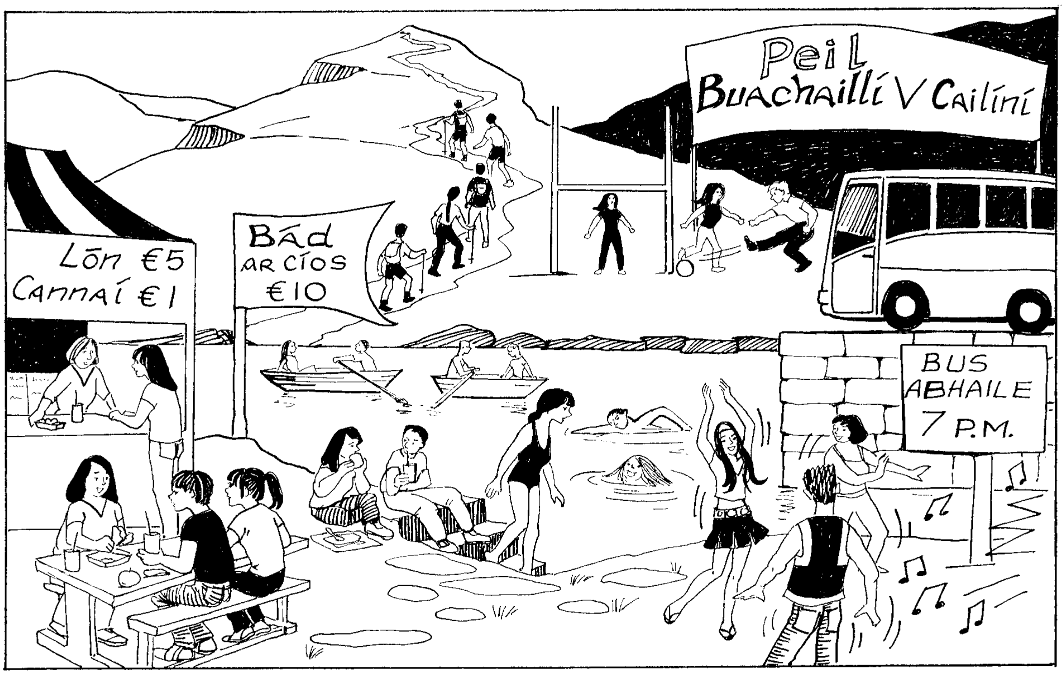

NÓ

(b) Féach ar na pictiúir anseo thíos.

Tharla **an eachtra** seo agus tú san ollmhargadh le do chara. Tá tú chun scríobh faoin **eachtra** seo in "Iris na Scoile" (timpeall 90 focal).

Scríobh faoin **eachtra** (timpeall 90 focal) sa spás atá faoi na pictiúir.

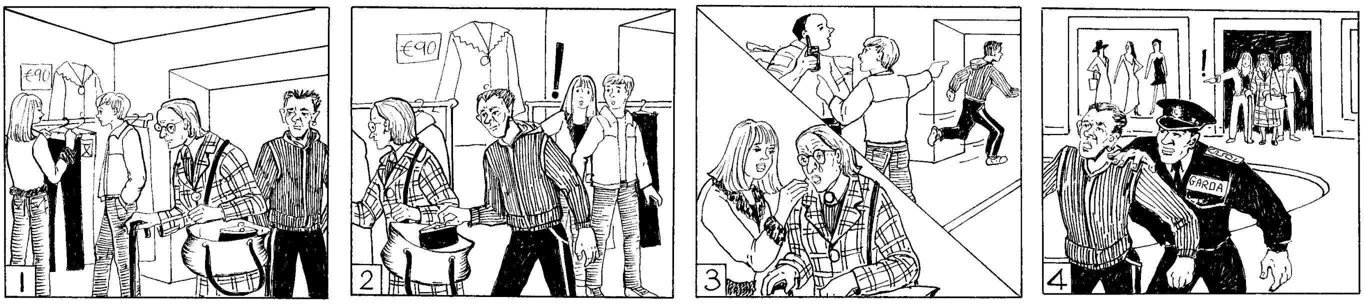

ag siopadóireacht	ghoid	Garda slándála	doras an tsiopa
sparán oscailte	ghlaoigh	raidió	áthas

EACHTRA A THARLA

Leathanach Bán

M88A
DON SCRÚDAITHEOIR

SCRÚDUIMHIR ☞		Iomlán na Marcanna	

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2006

GAEILGE (BONNLEIBHÉAL)

CLUASTUISCINT (180 marc)

DÉARDAOIN, 8 MEITHEAMH - TRÁTHNÓNA, 4.30 go dtí 5.10

DON SCRÚDAITHEOIR													
CEIST	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	IOMLÁN
MARC													

1. Iomlán na n-iomlán ag deireadh gach leathanaigh.	
2. Iomlán na n-iomlán.	

STAMPA AN IONAID

CLUASTUISCINT - (180 marc)

Freagair **gach** ceist. Tá na treoracha don Roinn seo ar an téip. Cuir tic leis an bhfreagra ceart i ngach cás.

Ceist 1 (a) Cén post atá ag Síle faoi láthair?

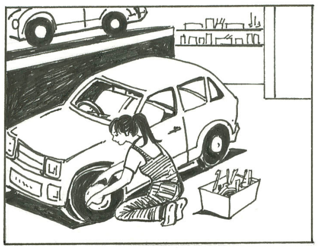

Ceist 1 (b) Cén áit a bhfuil **Aoife** ag obair?

Cathair Chorcaí	
Droichead na Bandan	
Maigh Chromtha	

Ceist 2 (a) Cad a osclófar i Ros Muc an mhí seo chugainn?

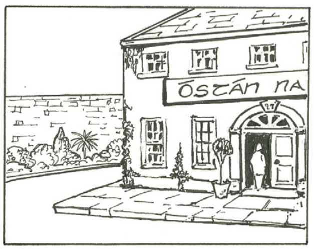

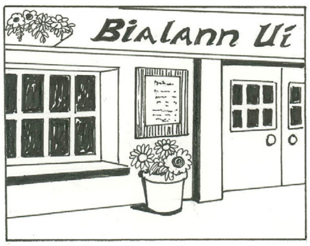

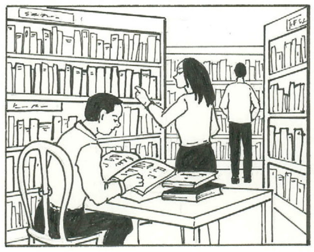

Ceist 2 (b) Cé mhéad freastalaí atá á lorg ag Tomás?

Ceathrar	
Cúigear	
Seisear	

Ceist 3 (a) Cad a bhí ar siúl in Ollstór de Róiste aréir?

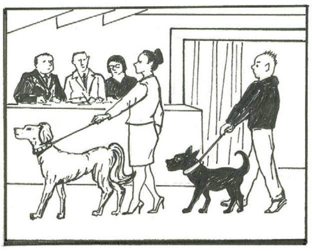
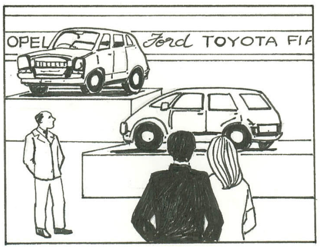

Ceist 3 (b) Cén saghas éadaí **nach** raibh ar taispeáint ann?

Éadaí do pháistí	
Éadaí do mhná	
Éadaí d’fhir	

Ceist 4 Cá bhfuil an bhean ag dul?

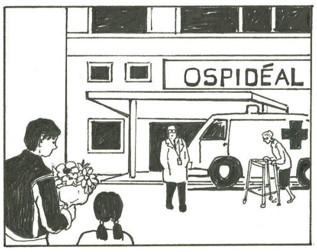

Ceist 5 Cá bhfuil Siopa na mBróg? (Cuir tic sa bhosca ceart.)

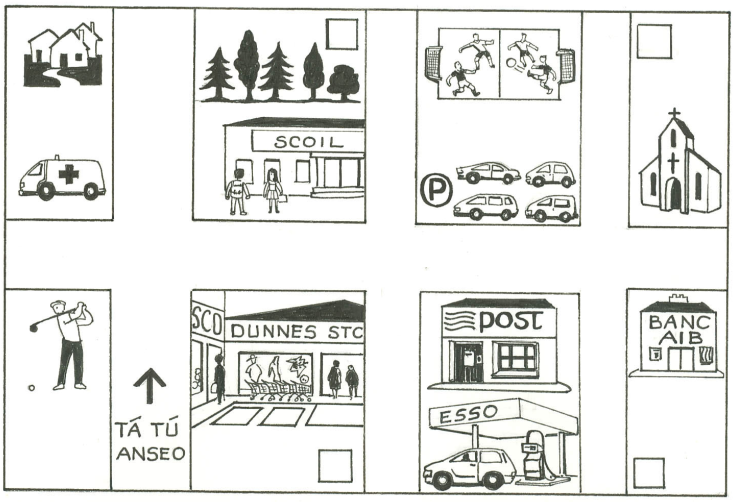

Ceist 6 (a) Cén chaoi a mbeidh an aimsir i bPáirc an Chrócaigh amárach?

Ceist 6 (b) Cén chaoi a mbeidh an aimsir ar an Luan?

Tirim agus te	
Fliuch	
Scamallach	

Ceist 7 (a) Cé a bheidh ag tabhairt cuairte ar an scoil amárach?

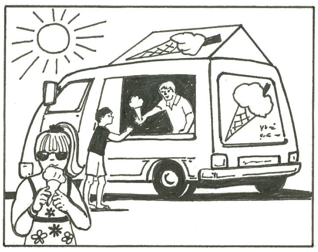

Ceist 7 (b) Cén grúpa atá amuigh ar taithí oibre?

Daltaí Sinsearacha	
Daltaí Sóisearacha	
An Idirbhliain	

Ceist 8 (a) Cad a bheidh ar siúl i halla na scoile Dé hAoine?
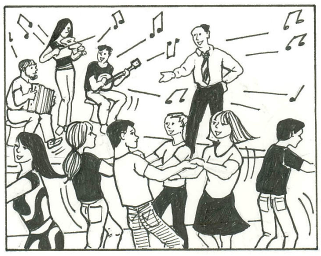
Ceist 8 (b) Cén áit a rachaidh an t-airgead ar fad?

An Banna Ceoil	
Fear an tí	
Ospidéal na bPáistí	

Ceist 9 (a) Cén Club ina mbeidh an ceiliúradh speisialta?

Ceist 9 (b) Cén t-am a thosóidh an chóisir?

Ar a sé a chlog	
Ar a seacht a chlog	
Ar a hocht a chlog	

Ceist 10 (a) Cá raibh Úna aréir?

Ag Dioscó	
Ar Saoire	
Ag ithe san ostán	

Ceist 10 (b) Cathain a bheidh an chéad dioscó eile ann?

Anocht	
I gceann seachtaine	
An mhí seo chugainn	

Ceist 11 (a) Cén comórtas a bhuaigh Máire?

Comórtas raidió	
Comórtas teilifíse	
Comórtas fichille	

Ceist 11 (b) Cén scrúdú a bheidh ag Niall Dé Céadaoin seo chugainn?

Gaeilge	
Fisic	
Bitheolaíocht	

Ceist 12 (a) Cén áit a raibh Áine ar maidin?

Oifig an Rúnaí	
Oifig an Phoist	
Oifig Thaistil	

Ceist 12 (b) Cé a thug cuireadh do Cholm dul go dtí Corn an Domhain?

A chairde scoile	
Áine	
A uncail Liam	

Leathanach Bán

Leathanach Bán